

Estado de Israel
Ministerio de Educación
Tipo de examen: Bachillerato
Fecha de examen: Verano 2017
Cuestionario número: 009184
Traducción al español (12)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשע"ז, 2017
מספר השאלון: 009184
תרגום לספרדית (12)

Literatura hebrea y general
Según el Programa de Reforma para
el Aprendizaje Significativo
Para nuevos inmigrantes
Para escuelas religiosas

ספרות עברית וכללית
על פי תכנית הרפורמה ללמידה
משמעותית
לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

Instrucciones para el examen

הוראות לנבחן

א. Duración del examen: una hora y media.

א. משך הבחינה: שעה וחצי

ב. Estructura del cuestionario y clave de la evaluación:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

Este cuestionario consta de dos partes.

בשאלון זה שני פרקים.

Primera parte – Prosa narrativa (relato de los Sabios

פרק ראשון – סיפורת (מעשה חכמים, סיפור

[מעשה חכמים], cuento corto) drama y monodrama

קצר) דרמה ומונודרמה

– (2x30) – 60 puntos

– (30x2) – 60 נקודות

Segunda parte – Poesía (Pyut, poesía medieval, la

פרק שני – שירה (פיוט ושירת ימי הביניים,

la poesía hebrea del siglo 20)

השירה העברית במאה ה-20)

– (2x20) – 40 puntos

– (20x2) – 40 נקודות

Total – 100 puntos

ס"כ – 100 נקודות

ג. Material auxiliar autorizado:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) Una lista impresa de las obras literarias
estudiadas en clase.

(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו

(2) Un diccionario hebreo - lengua extranjera /
lengua extranjera - hebreo, a elección
del alumno.

בכיתה.
(2) מילון לועזי-עברי / עברי-לועזי, לפי
בחירת התלמיד.

ד. Instrucciones especiales:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) Es obligatorio incorporar la lista impresa
de las obras literarias estudiadas en clase al
cuadernillo de examen.

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את
הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו
בכיתה.

(2) No emplees ejemplos extraídos de una misma
obra literaria en respuestas distintas.

(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה
יצירה.

Escribe solamente en el cuadernillo del examen, en páginas
separadas, todo lo que desees escribir como borrador (títulos,
cálculos, etc). Escribe la palabra "טייטה" al inicio de cada
página de borrador. Toda anotación realizada en hojas que
no pertenezcan al cuadernillo del examen, puede causar la
anulación del mismo.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך
לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה). רשום "טייטה"
בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ
למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

¡Buena suerte!

בהצלחה!

Preguntas

Primera parte —Prosa narrativa

(Relato de los Sabios [מעשה חכמים], cuento corto) drama y monodrama
(60 puntos)

Responde a dos de las preguntas 1-12

(cada pregunta – 30 puntos; total – 60 puntos).

Relato de los Sabios

1. He aquí el relato de los Sabios "בתו של רבי עקיבא והנחש".
Léelo, y responde a la pregunta que está a continuación.

לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיְתָה בֵּת.
אָמְרוּ לוֹ הַכֹּלְדָּיִם: ¹אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּכְנְסָת לְבֵית הַחֲפָה,
מִכֵּישׁ אוֹתָהּ נָחֵשׁ, וְהִיא מָתָה.
הָיָה דּוֹאֵג עַל הַדָּבָר הַרְבֵּה.
אוֹתוֹ הַיּוֹם, נִמְלָה אֶת הַמִּכְבָּנָה, ²נִעְצָה אוֹתָהּ בַּסֶּדֶק,
קָרָה שִׁישִׁיבָה [שֶׁנִּנְעָצָה] בְּעֵינָיו שֶׁל נָחֵשׁ.
בְּבֹקֶר, בְּשִׁנְמָלָה אוֹתָהּ, נִסְרַד וּבָא הַנָּחֵשׁ אַחֲרֶיהָ.
אָמַר לָהּ אֲבִיהָ: מָה עָשִׂיתָ?
אָמְרָה לוֹ: בָּעֶרֶב בָּא עָנִי, קָרָא בַּפֶּתַח, וְהָיוּ טְרוּדִים כָּל הָעוֹלָם בַּסֶּעָדָה,
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ.
קָמַתִי, נִמְלַתִי אֶת מִנְתִּי שֶׁנִּתְתַּם לִי, וְנִתְחִיָּה לוֹ.
אָמַר לָהּ: מִצּוּחַ עָשִׂיתָ.
יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וְדִרְשׁ: "וַיִּצְדָּקָה תִּצְלִי מִמּוֹת" (משלי י, ב).
וְלֹא מִמִּיתָה מִשְׁנָה, אֲלֵא מִמִּיתָה עֲצֻמָּה.

1. כלדיים — רואים בכוכבים (אסטרולוגים).

2. מכבנה — סיכה להידוק הבגד או השער.

Describe la acción que llevó a cabo la hija de Rabi Akiva en su banquete nupcial, y explica cómo dicha acción contribuye a la comprensión del significado del Relato de los Sabios.

Presta atención: No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria en respuestas distintas.

Cuento corto

2. יד ושם / אהרן מגד

En una de las conversaciones entre Reayá [רעיה] y Rajel [רחל], Reayá se dirige a Rajel diciendo: למה את עושה מזה עניין גורלי כל-כך? את מפחידה אותי! ¿Cuál es el asunto crítico al que alude Reayá? Describe la postura de Reayá, de Rajel y del abuelo Ziskind [זיסקינד] acerca de este asunto, y explica por qué cada uno de ellos adopta precisamente esa postura.

3. המחרוזת / גי דה-מופסאן

Describe dos encuentros entre el protagonista y otros dos personajes de este cuento, y explica la influencia de cada uno de los encuentros sobre la trama del cuento.

4. u otro cuento corto יד ושם / אהרן מגד o המחרוזת / גי דה-מופסאן

Describe el final de un cuento corto que has estudiado.

En tu opinión, ¿el final que has descrito es optimista, pesimista o una combinación de ambos?

Explica y ejemplifica tu respuesta.

Drama

5. בעלת הארמון / לאה גולדברג

La confianza y la desconfianza son los temas centrales de la obra teatral "בעלת הארמון".

Explica cómo se ponen de manifiesto la confianza y la desconfianza en la relación entre Lena [לנה] y Zabrodsky [זאברודסקי], y en la relación entre Lena y Dora [דורה].

6. ילדי הצל / בן-ציון תומר

Describe la relación entre Yoram [יורם] y Nurit [נורית], y explica cómo influye esta relación en cada uno de ellos.

7. אנטיגונה / סופוקלס

La obra teatral "אנטיגונה" fue escrita en el tiempo de la Antigua Grecia, pero lo que se describe en ella es relevante también para nuestros días. Describe dos temas tratados en la obra, y explica su relevancia en nuestros días.

8. בית בובות / הנריק איבסן

Responde a los dos apartados ב-א.

א. ¿Cuál es la decisión de Nora [נורה] al final de la obra? Explica cómo ella justifica su decisión en lo que concierne a sus hijos.

(20 puntos)

ב. ¿Estás de acuerdo con la decisión de Nora? Justifica y fundamenta tu respuesta basándote en la trama de la obra.

(10 puntos)

9. אויב העם / הנריק איבסן

La tensión y el temor ante lo que pueda llegar a ocurrir acompañan la lectura de la obra "אויב העם".

Explica y ejemplifica esta afirmación basándote en la trama de la obra, y escribe cómo, al final de la obra, desaparecen la tensión y el temor.

10. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירמנט

La obra teatral "ביקור הגברת הזקנה" critica patrones de conducta humana como la venganza, la hipocresía, la corrupción, la traición y la codicia.

Elige tres de estos patrones de conducta, y describe cómo se ponen de manifiesto en la obra.

Monodrama**11. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן**

ב-א. Responde a los dos apartados.

- א. Te presentamos un fragmento del monodrama "לרקוד עם אבא", en el que el hijo relata acerca de su relación con su padre.

Léelo, y responde a la pregunta que está a continuación.

אם הייתי קורא לאבא שיעשה משהו, שאני יכול לעשות בעצמי, אבא היה אומר: "בן שלי,

אל תהיה..." ואני הייתי יודע להמשיך. הייתי אומר: "תלוי".

Explica cómo este fragmento refleja la relación entre el hijo y su padre, tal y como se pone de manifiesto en todo el monodrama.

(18 puntos)

- ב. Describe la vida del hijo después de la muerte de su padre.

(12 puntos)

12. אחת זקנה / נאוה סמל

Te presentamos las palabras que le dice Jana [חנה] a los alumnos de la clase.

Léelas y responde a los dos apartados ב-א que están a continuación.

אני לא אחזור לשם! הם מתנדנדים על אנייה שנסחפת מהר מהר אל החוף. אל הסוף. לי יש

עדיין משוטים קטנים ואני יכולה לחתור.

- א. Explica la metáfora por medio de la cual Jana enfatiza la diferencia que hay entre ella y los otros residentes del asilo de ancianos. (10 puntos)

- ב. Describe el final del monodrama, y explica si la diferencia sobre la que escribiste en el apartado א se pone de manifiesto también en el final.

(20 puntos)

Segunda Parte — Poesía

(Pyut y poesía medieval, la poesía hebrea del siglo 20) (40 puntos)

Responde a dos de las preguntas 13 – 19 (cada pregunta – 20 puntos; en total –40 puntos).

Pyut [פיוט]

13. Lee el siguiente Pyut, y responde a la pregunta que está a continuación.

יָדִיד נֶפֶשׁ / ר' אלעזר אזיכרי
 יָדִיד נֶפֶשׁ אָב הַרְחֵמוֹן, מִשֶּׁךְ עֲבָדֶךָ אֶל רְצוֹנֶךָ,
 יְרוּץ עֲבָדֶךָ כְּמוֹ אֵיל, יִשְׁתַּחֲוֶה מוֹל הַדָּרֶךְ,
 כִּי יַעֲרֹב לוֹ יְדִידוֹתֶךָ מִנִּפְתַּת צוּף וְכָל טַעַם.
 הָדוּר, נָאָה, זִיו הָעוֹלָם, נִפְשֵׁי חוֹלַת אֶהְבֶּתֶךָ;
 אָנָּה א-ל נָא רַפָּא נָא לָהּ בְּהִרְאוֹת לָהּ נַעַם זִיוֶךָ;
 אֲזִי תִתְחַזֵּק וְתִתְרַפָּא וְהִי־תָה לָךְ שְׂפַחַת עוֹלָם.
 וְתִיק יְהִמוֹ רַחֲמֶיךָ וְחוּס נָא עַל בֵּן אוֹהֶבֶךָ,
 כִּי זֶה כְּמָה נִכְסֶיךָ נִכְסֶיךָ לְרִאוֹת בְּתַפְאֲרַת עֲזֶךָ,
 אָנָּה, א-לי, מַחְמַד לְבִי, חוֹשָׁה נָא, וְאַל תִּתְעַלֵּם.
 הַגִּלָּה נָא וּפְרֹשׁ, חֲבִיב, עָלִי אֶת סֵפֶת שְׁלוֹמֶךָ,
 תֹּאִיר אֶרֶץ מִכְבוֹדֶךָ, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בָּךְ.
 מִהֵרָ, אֲהוּב, כִּי בָּא מוֹעֵד, וְחַנּוּנִי כִּימֵי עוֹלָם.

Elige dos de los recursos estilísticos del Pyut, analízalos, y explica cómo éstos ayudan al hablante lírico a expresar sus sentimientos con respecto a D-os.

Poesía medieval

14. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

יִדְעֹתִנִי בְּטָרִם תְּצַרְנִי / ר' יהודה הלוי
 יִדְעֹתִנִי בְּטָרִם תְּצַרְנִי, / וְכָל עוֹד רוֹחֵךְ בִּי – תְּצַרְנִי.
 הִישׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְדָּפְנִי, / וְאִם לִי מַהֲלָךְ, אִם תַּעֲצֹרְנִי?
 וּמָה אֲמַר? – וּמַחֲשָׁבִי בְיָדְךָ! / וּמָה אוֹכֵל עֲשֵׂה עַד תַּעֲזֹרְנִי?
 דְּרָשְׁתִּיךְ בְּעֵת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וְכִצְנָה רְצוֹנְךָ תַּעֲטֹרְנִי,
 תִּקְיַמְנִי לְשַׁחַר אֶת דְּבִירְךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבִירְךָ עוֹרְרִנִי!

Expón los sentimientos del individuo que le reza a D-os, y explica la contribución de un recurso artístico a la configuración de estos sentimientos.

15. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

שְׁפַל רוּחַ / ר' שלמה אבן-גבירול
 שְׁפַל-רוּחַ, שְׁפַל-בֶּרֶךְ וְקוֹמָה, / אֶקְדָּמְךָ בָּרַב פֶּחַד וְאַיָּמָה.
 לְפָנֶיךָ אֲנִי נֶחֱשָׁב בְּעֵינִי / כְּתוֹלַעַת קִטְנָה בְּאַדְמָה.
 מְלוֹא עוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין קֶץ לְגִדְלוֹ, / הֶכְמוּנִי יְהִלְלֶךָ, וּבִמָּה?
 הִדְרָךְ לֹא יְכִילוֹן מְלֶאכֶי-רוּם – / וְעַל אַחַת אֲנִי כְּמָה וְכְמָה!
 אֲשַׁחַר אֵל בְּרֵאשִׁית רַעֲיוֹנִי / אֲשֶׁר לְשִׁמוֹ תִּהְלֵל כָּל נִשְׁמָה.

En este poema se pone de manifiesto la tensión que existe entre la humillación [שפלות] y la grandeza [גדולה].

Explica cómo uno de los recursos artísticos del poema contribuye a la configuración de esta tensión, y ejemplifícalo basándote en el poema.

La poesía hebrea del siglo 20

Eretz Israel y Jerusalén

16. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

גלות / בלפור חקק

סבי היי לו בגדי כהנה שקופים
 ורקמה לו אמו בדש הפתנת
 התכלה פסי זהב יפים.
 וחקקה לו את שמו בענג
 באותיות של כסף, אור מזקק.
 סבא שלי, מורד בן רפאל חקק.
 ועלה סבי כאברהם מאור
 מאותה ארץ על פי אותו דבור.
 עלה עלה אל אותה אדמת מולדת.
 ולא היתה
 לו עוד הפתנת הנחמדת.
 ואבדה לו שורתו
 ואכל נגה פניו
 ונשחת הכסף
 ונשחט הזהב.
 ובשוקים רכל סבי מכר את אוצרותיו
 בגדים בלים, מרפלת אכזב
 לשונו כבדה, נביא נעזב.
 סבא שלי מלך עצוב.
 נולד כבגדי משי ורקמה בגדי חמודות.
 וכאשר גלה אל ארץ
 נשחתו בגדיו נשחת הודו.
 רק במותו הלבישוהו תכריך פעטרת
 טלית שקבל מאביו טלית ירשה
 חקקה תכלת אותיות של קדשה.
 ולארך הטלית דמיתי לראות
 פסי זהב יפים. אור מזקק.
 סבא שלי. מורד בן רפאל חקק.

En este poema se describe la decepción acerca de la vida en la patria que sienten el hablante lírico y su abuelo.

Explica y ejemplifica esta afirmación. En tu respuesta escribe también acerca de un recurso artístico que expresa dicha decepción.

/continúa en la página 9/

Poemas a la sombra del Holocausto

17. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

נצול / לאה איני

אבי מתקשר למספר הצלוב לו על זרוע

ומקשיב-מקשיב בדרוך.

באזן השמאלית אינו מקשיב

זכר לסטירה מכפו של אס.אס.

באזן הזו הוא שומע 5

שומע במחריש

אך את האזן הבריאה הוא עושה כאפרקסית

לסיוטים שבאים לו

מדורח, מבונה, מאושניץ

בקרונות 10

אבי צורח אחת לשבוע באומר -

שלומי טוב

ואחר כך הוא הופך את ראשו על הפר הקטב

ונרדם על צדו הימני

נותן את אזנו המטה לבכיי 15

בכיי המחלך על בהונות.

¿Cuál es el estado emocional del padre, según los versos 11-12?

Explica tu respuesta.

Aporta del poema un ejemplo adicional de su estado emocional.

La vida de pareja y el amor

18. Te presentamos el poema ב (que comienza con las palabras: ("נפרדנו כך")
extraído de la recopilación de poemas: שירי אהב"ה, de Lea Goldberg. Léelo y
responde a la pregunta que está a continuación.

נפרדנו כן. היטב, היטב חרה לי.
הערפל בינינו כחומה.
זאת הטפה שעל ידי נותרה לי
טפת סגריר ודאי היא, לא דמעה.

לדור הזה הבכי הוא כלמה,
הוא לא יבכה על אהבה גוססת.
ביום הדין ובלילות החסד
אדיש וגא הוא לא יוריד דמעה.

נפרדנו כן. הרחוב המה, המה,
דחפני איזה הלך, ומנגד
הערפל תלוי כהינומה.

מאין בלבי חדרה חוגגת?
אולי, בכל זאת, זו היתה דמעה.

Basándote en la segunda estrofa del poema, explica la relación entre
"דור הזה", y el llanto.

¿Se identifica la hablante lírica con la actitud de los miembros de su
generación hacia el llanto? Explica y ejemplifica tu respuesta.

El hombre y su identidad

19. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

דברי רקע ראשוניים / ארז ביטון

אמי אמי

מכפר השיתחים הירקים בירק אחר.
מקן הצפרים המחליבות חלב מתוק מכל מתוק,
מערש זמירי אלף לילה ועוד לילה.

אמי אמי

שהרחיקה רעות
באצבעות צרדות
בהלקאות חזה
ובשם כל האמהות.

אבי אבי

אשר עסק בעולמות
אשר קדש שבתות בעראק נקי
אשר היה בקי מאין כמוהו
בהלכות בית כנסת.

אני אני

שהרחקתי עצמי
הרחק אל תוף לבי
שקשהכל היו ישנים
הייתי משגן
הרחק אל תוף לבי
מסות קטנות של בך
ביהודית
מרוקאית.

Describe las culturas expuestas en el poema.

¿Estas culturas chocan unas con otras o se complementan?

Fundamenta y ejemplifica tu respuesta.

!Buena suerte!

Los derechos de autor están reservados al Estado de Israel.
Está prohibida su copia o difusión, salvo autorización expresa del
Ministerio de Educación.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך